

DE **Fruittteeltkrant**

De Fruittteeltkrant is een uitgave van FruitMedia en Plantpress. De Fruittteeltkrant wordt gratis verspreid onder ruim 2.500 fruittelers in Nederland en België.

Onderzoek naar nut van precisietechnieken in de fruitteelt

Precisielandbouw lijkt het toverwoord van de afgelopen jaren. Met hulp van drones, bodemscanners en camera's is de productie aanzienlijk te verbeteren, als je tenminste alle berichten over dit onderwerp mag geloven. Binnen een Nederlands-Belgische Interreg-project wordt de komende jaren op praktijkpercelen onderzocht of de met precisietechnieken verzamelde informatie daadwerkelijk gebruikt kan worden om de productie in boomgaarden te verbeteren. Het project met de titel 'Intelligenter Fruit Telen' is een Vlaams-Nederlandse samenwerking tussen pcfruit, het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek (VITO), De Zeeuwse Land- en Tuinbouworganisatie (ZLTO) en Boomkwekerij Fleuren

Onderzoek bij vier fruittelers

Het onderzoek wordt in samenwerking met vier fruittelers en twee boomkwekers uitgevoerd in boomgaarden in Haspengouw, het Hageland, Zeeland en Nederlands Limburg. In het voorjaar van 2017 werd op alle percelen een bodemscan uitgevoerd. Op basis van de scans werd van ieder perceel een kaart samengesteld met daarop de verschillen in EC, organische stof en pH. Met drones werden opnames van de percelen gemaakt. Binnen het onderzoeksproject worden de proefpercelen in tweeën gedeeld. Op de ene helft worden diverse teeltmaatregelen aangepast aan de verschillen binnen

het perceel. Op de andere helft wordt alles op dezelfde manier behandeld. Zo wordt bijvoorbeeld op de ene helft de stikstofbemesting aangepast aan de verschillen binnen het perceel, terwijl op de andere helft van het perceel overal evenveel stikstof wordt toege-

diend. Bij de oogst wordt gekeken of door het aanpassen van de teelt op basis van de met de gebruikte technieken gevonden verschillen in het perceel betere resultaten (producties) behaald kunnen worden.

In het voorjaar van 2017 werd op alle percelen een bodemscan uitgevoerd. Bert van Sonsbeek

Snuffelmachine vervangt smaakpanel

Voor het bepalen en vergelijken van de smaak van bijvoorbeeld appels, peren of ander fruit wordt gebruik gemaakt van consumentenpanels of van getrainde smaakpanels. Probleem is dat proefpersonen 'sensorisch snel vermoeid' raken, zoals dat wordt genoemd en dus maar een beperkte hoeveelheid smaakbeoordelingen kan uitvoeren. De mens kan hier in de toekomst wellicht worden

in een 'snuffelapparaat' dat snel en precies aroma kan meten. Het apparaat ter grootte van een koelkast kan snel (enkele seconden tot maximaal drie minuten) vluchtige aromastoffen meten zonder dat het fruit eerst tot sap geperst hoeft te worden. Het apparaat is in eerste instantie gedacht voor de analyse van fruit als onderdeel van het veredelings- en selectieproces. De

Smaakpanels voor de beoordeling van de smaak van appels kunnen straks wellicht worden vervangen door een snuffelmachine FruitMedia

vervangen door de machine die bovendien veel objectievere en constantere gegevens kan produceren dan de mens. Smaak wordt bepaald door zuurgraad, suikergehalte en een complex aan aromastoffen. Suiker en zuurgraad zijn eenvoudig te meten, maar voor het meten van aromastoffen is geavanceerde apparatuur nodig. De MeBios postharvest onderzoeksgroep van de KU Leuven en het VCBT investeerden

onderzoekers zien in de toekomst ook mogelijkheden voor toepassing van het apparaat door fruittelers: Zo kunnen in combinatie met een sorteermachine de slecht ruikende (door schimmel aangevaste) vruchten worden herkend en uitgesorteerd. Tijdens de bewaring in koelcellen kan het apparaat bijvoorbeeld worden ingezet om snel fermentatie door een te laag zuurstofgehalte te ontdekken.

Metselbijen;
een welkome aanvulling op
honingbijen en hommels
Kijk op www.fruittteeltshop.nl voor bijenhôtels en cocons

Maaier nodig?

www.fruittteeltmaaier.nl
www.bcstractor.nl

HAGEL KOMT HARD AAN
Met elkaar vangen we al jaren de schade op

Onderlinge Fruittelers
Hagelverzekering

Postbus 397, 2700 AJ Zoetermeer, tel. 079 - 3681333, www.ofh.nl

In dit nummer onder andere:

- ▶ Hagelnet met rits slaat aan bij fruittelers
- ▶ Biologische appelteelt onder overkapping?
- ▶ Innovaties in verwerkte fruitproducten
- ▶ Hebben plasticvrije verpakkingen de toekomst?
- ▶ Het fruitbedrijf digitaal in beeld
- ▶ Kersenbomen voortrekken in pot

vruchtdunning (Q)

Eindelijk een simpele en betrouwbare oplossing om appels en peren te dunnen. Met minder dunuren en meer kwaliteits vruchten in de juiste maat biedt Brevis® veel voordeel aan de telers.

ADAMA

Hagelnet met rits slaat aan bij fruittelers

Vier jaar geleden introduceerde de Südtirolse CMG-Ideeënfabriek een innovatieve nieuwigheid voor hagelnetten: een rits om de netten boven de grasbaan zeer snel te openen en te sluiten. Sindsdien is er veel gebeurd. Het idee bleek aan te slaan. Sinds de introductie staat er al 280 hectare hagelnet met rits in Europa. De ontwikkelaars staan echter niet stil. Op dit moment wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een adapter om bestaande hagelnetten in de boomgaard te voorzien van een ritssluiting. Tot nu toe kan de rits alleen worden gemonteerd op nieuwe netten. "Met de opkomst van de gemarmerde stinkwants

Volgens Martin Kloberdanz is in Südtirol de vraag naar hagelnetten met rits enorm gegroeid

Net snel volledig te sluiten

Een rits kost ongeveer € 2,- per meter. Dit is meer dan bij een hagelnet met de meestal (traditioneel) gebruikte plaketten. Hier staan echter een aantal tastbare voordelen tegenover. Ten eerste is de hoeveelheid arbeid voor het openen en sluiten van het net maar een fractie van de tijd die nodig is om een net met plaketten te openen of sluiten. Ook is bij een systeem met rits het hagelnet volledig afgesloten voor invlieg van vogels en grotere insecten zoals de fruitmot of de gemarmerde stinkwants. Een video van het openen en sluiten van een hagelnet met rits is te vinden op het Youtube-kanaal van het European Fruit Magazine: www.youtube.com/user/EFMfruitmagazine of de directe link naar de video: www.youtube.com/watch?v=PwFjp1Aesz8 Zipper

Het openen en sluiten van een hagelnet met rits gaat razend snel.

FruitMedia

(*Halyomorpha halys*) in Südtirol is de vraag naar hagelnetten met een rits enorm gegroeid", vertelt Martin Kloberdanz; een van de eigenaren van CMG. De wants is in een paar jaar tijd uitgegroeid tot een ware plaag voor Südtirolse fruittelers. Het insect is niet te bestrijden en de enige remedie is om met hagelnetten te voorkomen dat de wants de boomgaard invliegt. Bij de traditionele hagelnet-systemen kunnen de wantsen via de openingen tussen de plaketten het perceel binnendringen. Bij een hagelnet met rits kan dit niet. CMG heeft op diverse plaatsen in Europa het netwerk van wederverkopers aangepast. Zo ook in Nederland en België. Het bedrijf werkt alleen nog maar met leveranciers die een eigen bouwplaat hebben. "Een hagelnet met rits moet op totaal andere wijze worden gebouwd dan een traditioneel hagelnet. We hebben bijvoorbeeld ontdekt dat een andere netspanning nodig is. De teams die de hagelnetconstructies met rits monteren krijgen in Südtirol een scholing en instructies", aldus Kloberdanz. CMG is daarom sinds halverwege vorig jaar in zee gegaan met Strik fruitservices van Hilko Strik. Hij werkt met een eigen bouwplaat en een opslag van materialen centraal in Nederland.

Waardevolle stoffen in perskoek

Na het persen van fruit voor sap blijft een zogenaamde perskoek over. Deze perskoek bevat nog nuttige stoffen zoals anti-oxidanten, kleurstoffen, aroma's, stabilisatoren en vezels. Het Belgische onderzoeksinstituut pcfruit zoekt samen met enkele buitenlandse instituten naar toepassingen voor

deze stoffen zodat om ze zo tot waarde te brengen. Denk hierbij aan toepassing in additieven voor voedsel of dranken of in cosmetische producten. In het onderzoek wordt gekeken naar perskoek van onder andere appels, peren en kersen. (bron: pcfruit)

www.fruitmagazine.eu

Frosbuster en FrostGuard
De Ultieme Vorm van Vorstbescherming en Vruchtzetting!

De FrostGuard: de meest flexibele. De Frosbuster: de meest economische.

Agrofrost is de enige die u tegelijkertijd ook een betere vruchtzetting kan aanbieden!

Dealer: **Rudy Franken**
HANDELSONDERNEMING
BEGEGENING & LANDBOUWMECHANISATIE
Tel: 06 - 51 63 17 48
www.handelsondernemingrudyfranken.nl

Wij bieden u de goedkoopste en meest flexibele nacht vorstbescherming die er bestaat!

Laat uw geld niet bevriezen: laat ons zorg dragen voor uw vorstbescherming!

www.agrofrost.eu

Metselbijen;
een welkome aanvulling op honingbijen en hommels

Kijk op www.fruitteeltshop.nl voor bijenhôtels en cocons

Spuitdoppen nodig?
De meest voorkomende doppen vindt u op:
www.spuitedop.nl / www.spuitedop.be

De beste in duurzame spuittechniek

Maximale ROI door innovatieve spuittechniek. Laat ons uw terugverdientijd vrijblijvend uitrekenen.

Efficiënte werking van middelen voor gewasbescherming door **maximale depositie**.

Milieubewust spuiten met **99% driftreductie**.

KWH holland
Leader in crop protection technology

Machine > 3R2

kwhholland.nl

Biologische appelteelt onder overkapping?

De belangrijkste schimmelziekten in de biologische appelteelt, hangen samen met neerslag. Natuurlijk is schurft de ziekte die het meest in relatie met regen gebracht wordt, maar de ervaringen met schurft-resistente rassen hebben geleerd dat er meer schimmelziekten op de loer liggen.

Het belangrijkste voorbeeld hiervan is regenvlekkenziekte. Echter ook Marssonina en blackrot zijn opkomende problemen in de biologische teelt. Ook is er een duidelijke relatie tussen neerslag en vruchtboomkanker. Tot slot heeft neerslag in de laatste maanden voor de oogst haar weerslag op bewaarrot.

Resistente rassen

Het zal belangrijk blijven om rassen te selecteren die een resistentie of geringere vatbaarheid voor de belangrijkste ziekten en plagen hebben. Dit is niet alleen voor belang voor de biologische teelt, maar zeker ook voor de con-

ventionele teelt. Niet voor niets worden de rassen die in de eerste fase rassenonderzoek van WUR-WPR Randwijk instromen, streng beoordeeld op hun gevoeligheid voor de diverse ziekten en plagen. Er is een toets waarin de gevoeligheid voor vruchtboomkanker wordt beoordeeld en 5 van de 10 testbomen worden aan een schema blootgesteld waarbij bespuitingen sterk gereduceerd zijn.

Regenkappen boven appelbomen

Een tweede lijn die echter steeds meer opvolging krijgt is het creëren van een omgeving waar ziekten en plagen minder vrij spel

hebben. Vijf jaar geleden is binnen Proeftuin Randwijk een kleine demonstratie opgezet, waarbij een rij Jonagold gedurende het seizoen afgedekt was met een regenkapje van circa 2 meter breed. De bomen waren afgeschermd tegen directe neerslag, maar werden bij regenbuien die gepaard gingen met veel wind, nog regelmatig nat. Deze bomen zijn inmiddels 5 jaar onbespoten tegen schurft, bewaarrot etc. De bomen vertonen ieder jaar slechts een zeer geringe hoeveelheid schurft (enkele procenten), waar de onbehandelde controle die eraan staat, tientallen procenten schurft vertoont. Na 10 maanden bewaring scoren deze afgedekte appels, die dus zonder enige afscherming in de cel gegaan zijn, vergelijkbaar met de beste chemische afschuitschema's.

Na de goede ervaringen van de eerste jaren is op het biologische perceel van Proeftuin Randwijk een rij Natyra, met daarin 5 veldjes van 20 bomen Elstar overkapt. Deze hebben al drie jaar tijdens het groeiseizoen onder een overkapping gestaan. Tijdens het seizoen is er steeds slechts 2x met zwavel gespoten om meeldauw te beheersen. Er is op de Elstar in de afgelopen jaren geen schurft gevonden. Bij Natyra was er in 2017 bij de niet overkapt bomen veel druk van regenvlekkenziekte. Dit bleek onder de kap volledig onder

Op proeftuin Randwijk is op beperkte schaal ervaring opgedaan met regenkappen boven een perceel Natyra
Proeftuin Randwijk

controle. Hier waren de appels volledig vrij van regenvlekken.

6000 m² overkapte appelteelt op proeftuin Randwijk

Deze goede resultaten zorgen ervoor dat inmiddels uit de markt ook vragen komen over de overkapte biologische teelt. Op aanvraag van een afzetpartij zal op Proeftuin Randwijk deze winter een perceel van 6000 m² overkapte teelt gerealiseerd worden. Onder de kappen worden grotendeels appels geplant, maar er is ook ruimte gereserveerd voor

een beperkt aantal rijen peren. Het perceel wordt opgezet met 4 meter rijafstand, om ervoor te zorgen dat ook op oudere leeftijd voldoende lucht en licht binnen het systeem blijft. Boven de grasbanen komen stroken met hagelnet.

In de afgelopen periode hebben bedrijven als Baywa, FS Europe, Hermens Fruitsystems en Strik Fruit services mee gedacht over het systeem. Dit voorjaar zal de overkapping gerealiseerd worden, zodat in mei de bomen geplant kunnen worden. (Proeftuin Randwijk)

Deze bomen Jonagold onder een regenkapje zijn inmiddels 5 jaar niet gespoten tegen schimmels.
FruitMedia

 kudos®

DE SLIMME OPLOSSING VOOR GROEIREMMING!

- ✓ Snel oplosbaar middel, heel gebruiksvriendelijk
- ✓ Sterke groei beheersing in appel en kers (nieuw!)
- ✓ Uitstekende praktijkervaring in Nederland

Van dezelfde producent als novagib®, exilis® en perlan®

Geproduceerd door:

fine

Excellence in PGR technology

T. 0044 1905 361800
enquire@fine.eu
www.fine.eu

Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig.
Lees voor het gebruik eerst het etiket en de productinformatie.
Kudos®, Novagib®, Exilis® en Perlan® : gedeponeerde handelsmerken Fine Agrochemicals Ltd.

KU/NL/0219/1170_0219

Innovaties in verwerkte fruitproducten

De fruitsector als geheel is er bij gebaat dat meer fruit wat niet voor de versmarkt geschikt is, wordt verwerkt tot verwerkte fruitproducten zoals sappen, confituren, ciders, fruitwijnen enzovoort.

Sappen, confitures en moes of compote zijn bekende producten. Minder bekende producten zijn fruitciders, -secco's en -wijnen. Toch zijn er, als je goed om je heen kijkt, diverse mooie initiatieven op dit gebied. Stuk voor stuk producten waarvoor, als ze voldoende bekendheid weten te krijgen, grote volumes 'restfruit' nodig zijn. Bij het woord 'innovatie' denkt de fruitsector als eerste aan innovaties in de teelt zoals zelfrijdende machines of robots om aardbeien of appels te plukken. Innovaties aan de afzetkant, in de vorm van het ontwikkelen van innovatieve fruitproducten, staat niet op het netvlies, terwijl deze innovaties wellicht een grotere bijdrage aan het bedrijfsresultaat kunnen geven dan innovaties aan de productie kant.

(Betuwse) Krenkelaar

Eind 2016 lanceerde coöperatie de Fruitmotor hun 'Betuwse Krenkelaar', appelcider gemaakt van appels met een plekje en een vlekje, zoals ze het zelf communiceren. Naast de 'echte' cider is er een alcoholvrije variant. Dankzij de intensieve publiciteit heeft de Fruitmotor de hoeveelheid verwerkte appels het tweede jaar weten te verdrievoudigen. In de twee jaar dat de coöperatie actief is, zijn 62 ton appels verwerkt tot 55.000 flessen Krenkelaar.

Uit het in december 2018 gepubliceerde jaaroverzicht blijkt dat de coöperatie inmiddels 100 verkooppunten heeft, waarvan de meeste in Midden-Nederland. De Krenkelaar raakt echter ook steeds bekender buiten het oorsprongsgebied, de Betuwe. Het etiket op de flessen is daarom aangepast. Het woord 'Betuwse' is komen te vervallen. Op het etiket staat nu alleen nog 'Krenkelaar'.

De fruitmotor is opgezet met een ideëel doel: Van de meeropbrengst die de fruittelers voor hun restfruit krijgen, kunnen ze investeringen doen in duurzame

Fruitcider, -wijn, -secco, -likeur, en -bier zijn producten waar potentieel grote volumes restfruit voor nodig zijn. FruitMedia

en milieuvriendelijke technieken zoals bijvoorbeeld de aanleg van bloemstroken voor bijen of gemengde hagen voor nuttigen. Bekijk de video op: <https://youtu.be/5Lu2T2txOgE>

Steve's perencider

Steve's perencider is gemaakt door perenteler Frank Diks en zijn familie, met een bedrijf in het Utrechtse Schalkwijk en in het Betuwse Meteren. Diks gebruikt voor zijn Cider een mix van perenrassen en vruchten van sierperen die zorgen voor de voor cider kenmerkende bittere tonen. Eind 2018 is de alcoholische cider aangevuld met een alcoholvrije variant. De familie Diks doet zelf de promotie en de verkoop van de cider. De Steve's perencider in 2018 bij de Bath & West International cider championships in Engeland met zilver bekroond.

Seprosa

Seprosa is geen pure appelcider, maar wordt gemaakt uit een mix van minimaal 60% gangbare appelrassen, 20% oude appelrassen en 20% druiven. De oude rassen zorgen voor extra aroma's en zuren. Uiteraard komen zowel de ap-

pels als de druiven uit de streek waar de bedenker van Seprosa, Eddy Leclere, woont en werkt: Haspengouw.

Leclere noemt zijn bubbeldrank geen cider, maar een mousserende wijn. Seprosa is ook niet een vastomlijnd product, maar eigenlijk meer een paraplu naam voor meerdere 'Seprosa's'. Zo is er een Seprosa 'QTe' gemaakt van een mix van Conference en Celinaperen, met een wat zoetere smaak en een Seprosa Pomrise, gemaakt uit een blend van appels en zoete kersen. Deze is vooral bedoeld voor de liefhebber van Rosé. Men kan ook een 'eigen' Seprosa laten maken volgens het 'recept' van de originele Seprosa.

Fruitsecco

Diverse wijnmakers in Duitsland maken fruitsecco's. Sommigen maken secco door toevoeging van smaakstoffen aan een druivenwijn, maar de 'echte' fruitsecco's zijn gemaakt van fruit(sap). Net als bij 'gewone' (druiven)wijn, wordt fruit vergist tot een alcoholpercentage van 10 á 12% is bereikt. Door toevoeging van koolzuurgas krijgt de wijn het 'sparkling' karakter. Secco kan worden gemaakt van

Engelse en Nederlandse ciders

In echte ciderlanden als Frankrijk en Groot-Brittannië wordt cider gemaakt van speciaal voor dit doel geselecteerde en geteelde appelrassen. Deze zorgen voor een wat bittere, droge smaak. In Nederland en België zijn deze rassen nauwelijks of niet beschikbaar. Sommige ciderma-

door Foodlog georganiseerde wedstrijd verkozen tot de beste cider van Nederland.

De meeste Nederlandse ciders worden gemaakt van de in de professionele fruitteelt geteelde rassen als Jonagold, Elstar, Boskoop enzovoort. De ciders zijn dan ook minder bitter en

In bijvoorbeeld Groot-Brittannië worden speciale rassen geteeld om cider van te maken. FruitMedia

kers proberen de Engelse cider te benaderen door oude appelrassen te gebruiken. Iessel-cider is hiervan een voorbeeld. Deze cider wordt gemaakt van oude appelrassen uit hoogstamboomgaarden langs de rivier de IJssel. Iessel cider werd door de vakjury van de op 15 september 2018

zullen een breder publiek aanspreken. De echte ciderkenners kunnen de smaak minder waarderen. Tijdens de eerder genoemde wedstrijd van Foodlog kreeg de Krenkelaar dan ook de publieksprijs.

appels, aardbeien, blauwe bessen, frambozen, rode bessen, vlierbessen, kersen, peren, kweeperen enzovoort. Secco maken van pruimen is tot nu toe nog niet gelukt.

Wijn van appels, kersen of blauwe bessen

Veel fruitsoorten zijn bruikbaar voor het maken van wijn. In be-

paalde gebieden in Duitsland is appelwijn een 'commodity'. In Nederland en België is appelwijn (zonder bubbels) nauwelijks bekend. Diverse kersentelers laten kersenwijn van hun eigen kersen maken. Ook blauwe bessenwijn is regelmatig te vinden in de boerderijwinkels van blauwe bessentelers.

Steve's perencider

FruitMedia

Seprosa, de Haspengouwse bubbels van Eddy Leclere, is er in meerdere varianten. FruitMedia

Kersensecco gemaakt van kersen zonder toevoeging van geur-, kleur- of smaakstoffen. FruitMedia

Hebben plasticvrije verpakkingen de toekomst?

De Nederlandse supermarkten hebben afgesproken de hoeveelheid verpakkingsmateriaal met 20% terug te dringen. Dit doel moet in 2025 bereikt zijn. Gestart wordt met het terugdringen van plastic verpakkingsmateriaal bij groenten en fruit. Daar waar het mogelijk is en er ook een duurzaam alternatief is, zal verpakkingsmateriaal aanzienlijk verminderen. Het zal geen gemakkelijke opgave worden, want de trend is juist méér plastic verpakkingen. Dat komt onder meer doordat er steeds meer éénpersoons huishoudens komen en door de populariteit van gemakproducten als kant en klaar maaltijden, en voorgesneden producten. Naast een forse reductie zullen de verpakkingen die in 2025 in de supermarkten liggen voor 95% recyclebaar zijn, bestaat het plastic verpakkingsmateriaal voor 50% uit gerecycled materiaal en is papier en karton 100% gecertificeerd.

Papier in plaats van plastic

Bedrijven die verpakkingsmachines maken spelen hier al op in. Zo toonde het Duitse bedrijf A&P Service op zowel de Fruit Logistica in Berlijn als op de Noord-Duitse fruitteeltdagen in Jork een geheel plastic vrije verpakkingwijze voor

Het Duitse bedrijf A&P Service ontwikkelde een geheel plastic vrije verpakkingwijze voor AGF. *FruitMedia*

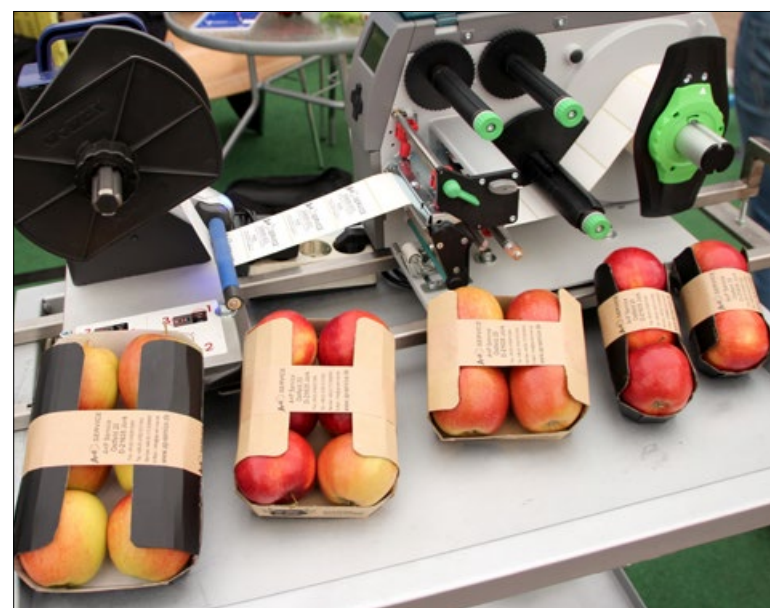
AGF. Het verpakkingsmateriaal bestaat uit een schaal gemaakt van papier met daaromheen een papieren wikkel. Alle noodzakelijke productinformatie kan op de wikkel worden geprint. De schaal is zo ontworpen dat de inhoud niet kan schuiven en er in de winkel geen product uitgehaald kan worden zonder de schaal te beschadigen. Voor producten als komkommer, prei of puntpaprika's kan de plastic verpakking worden vervangen

door alleen de recyclebare papieren wikkel.

FruitMasters presenteerde op de Fruit Logistica een soortgelijk concept; Een kartonnen schaal met deksel voor vier of zes appels. Vanaf het komende afzetseizoen wil Fruitmasters het nieuwe verpakkingconcept gebruiken.

Afbreekbaar plastic

Biologisch afbreekbare en composteerbare plastics staan volop

Een kleine greep uit de beschikbare verpakkingen van A+P *FruitMedia*

in de belangstelling. Deze zijn echter niet zonder problemen. Zo kunnen deze niet zondermeer bij het AGF afval worden gedaan. De plastics breken trager af dan het groente- en tuinafval composteert. Bij de verwerking van het gecomposteerde afval blijven de half verteerde plasticresten in de machines achter en moeten handmatig worden verwijderd. Het is bovendien niet eenvoudig om een afbreekbaar verpakkingsmateriaal

te ontwikkelen dat tegelijk ook voldoende productbescherming biedt. Het verpakkingsmateriaal moet aan de ene kant meerdere weken of soms zelfs maanden intact blijven en het product beschermen en na gebruik zo snel mogelijk worden afgebroken.

Faban®

De eerste Co-Crystal formulering tegen schurft

Voor een preventieve én curatieve werking op blad en vruchten

BASF
We create chemistry

BASF Nederland B.V. Agricultural Solutions | Postbus 1019 | 6801 MC Arnhem | T. (026) 371 72 71 www.agro.basf.nl | Facebook: @BASF.Agro.nl
Twitter: @BASFAgronl | Faban® is een geregistreerd handelsmerk van BASF. Gebruik gewasbeschermingsmiddelen veilig. Lees voor gebruik eerst het etiket en de productinformatie.

Het fruitbedrijf digitaal in beeld

De Belgische fruitteler Laurens Tack verpakt zijn kennis, inzichten en ervaringen met allerlei gewenste en noodzakelijke gegevens van het fruitbedrijf in een nieuw management pakket. Het pakket kreeg de naam Agromanager en bij de ontwikkeling ervan werkt hij samen met software deskundige Brent de Boey, eveneens uit België. Deze twee personen vormen een ideaal koppel om in te spelen op de wensen van de fruittelers en betrokken instanties.

Ontwikkeld door de praktijk

Fruitteler Laurens Tack heeft in het Belgische Sint-Gillis-Waas een fruitbedrijf. Volgens Tack hebben fruittelers weinig grip op de opbrengstprijzen omdat hun product op de wereldmarkt moet concurreren. Maar ze hebben wel mogelijkheden om kritisch naar de kostprijs te kijken. Laurens Tack hierover: "Fruittelers hebben veel gemechaniseerd om arbeid te besparen. Daar hebben ze al veel winst geboekt, maar ze vergeten vaak de administratie van het bedrijf. Deze administratie gaat steeds meer tijd vragen en wordt vaak nog op papier uitgevoerd of met eenvoudige vormen van automatisering met Excel of Word"

Daarom is Tack zijn eigen automatiseringsprogramma Agromanager gaan maken vanuit zijn praktijkervaringen en ideeën van zijn collega fruittelers. In 2018 waren er al meer dan 125 Nederlandse en Belgische fruit-

telers die naar volle tevredenheid een aantal modules van het software pakket gebruiken.

Agromanager is administratieve duizendpoot

Met het software pakket Agromanager heeft de fruitteler een volledig beeld van teelt tot pluk, van opslag tot consument. Op ieder moment zijn rapporten samen te stellen over teelt, gewas-handelingen zoals bemesting en gewasbescherming, oogst, koeling, voorraad, sortering, aflevering, facturatie en personeel. Deze rapporten of overzichtslijsten zijn noodzakelijk voor een goede bedrijfsvoering en verantwoording van het eindproduct ten opzichte van de afzetkanalen en consument. Een teler kan zelf bepalen welke modules hij wil gaan gebruiken en hij betaalt per jaar voor iedere module een bepaalde prijs. Met deze flexibele opzet kan dus de teler per jaar bekijken welke modules hem het beste passen

Ontwikkelaars van Agromanager: Laurens Tack en Brent de Boey

Agromanager

voor een goed beheer van de data.

Online overal beschikbaar

Agromanager is een online programma en dat betekent dat een fruitteler overal in kan loggen op onderdelen van het programma. Maar het houdt ook in dat medewerkers op één bedrijf op meerdere plaatsen met het programma kunnen werken. Zo kan een van de medewerkers in het veld een handeling uitvoeren waarvan de benodigde arbeidstijd wordt geregistreerd, kan er iemand in de sorteerruimte allerlei sorteergegevens doorvoeren en op de administratie kunnen allerlei overzichtslijsten worden gemaakt of

afleverbonnen worden gemaakt voor een transporteur.

Benodigde hardware

Naast een of meerdere computers of tablets heeft de fruitteler ook een of meerdere mobiele handscanners nodig. Deze handscanners zijn uitgerust met een Android besturingssysteem en de bediening van de scanner is vergelijkbaar met een mobiele telefoon. De scanner is uitgerust met een 4G verbinding en is schok- en waterbestendig. Vervolgens is een

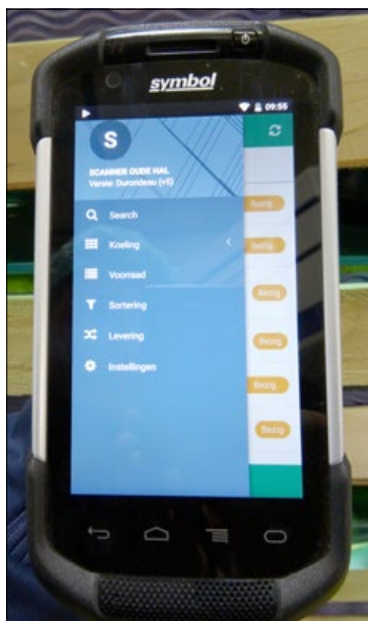
labelprinter een essentiële schakel in Agromanager. Elke voorraadkast of pallet wordt in Agromanager geregistreerd en voorzien van een bijpassend label. De labelprinter is eenvoudig van opzet en vraagt weinig onderhoud. Zo hoeven er bijvoorbeeld geen inktcartridges of printlint gebruikt te worden omdat de printer werkt met direct thermal labels. Bij deze werkwijze brandt een printkop de codes op speciaal papier met een thermische coating.

Ervaringen van de Water Fruit met Agromanager

Van de Water Fruit bv teelt ongeveer 30 hectaren peren. Het bedrijf heeft twee koellocaties in de Nederlandse dorpen Beesd en Rhenoy waar het fruit wordt opgeslagen voor bewaring. Daarnaast beschikt het bedrijf over een sorteer- en verpaklocatie Van de Water Fruit Group bv in Waalwijk, ook in Nederland, waar zo'n 9 tot 12 miljoen kg fruit per jaar wordt verwerkt. Voor het beheer van allerlei data gebruikt het bedrijf tot volle tevredenheid Agromanager. Cynthia van de Water is de verantwoordelijke voor databeheer op het sorteerbijzonder en is erg enthousiast over Agromanager. "Wij zijn zeer tevreden met Agromanager. Het is voor ons bedrijf een zeer rendabele investering en duidelijk merkbaar is dat het programma gemaakt is door mensen die de praktijk heel goed kennen", aldus Cynthia. Zij vervolgt: "Het programma is overzichtelijk opgebouwd en daarnaast ook nog eens makkelijk uit te leggen aan medewerkers. Iedereen werkt er met plezier mee. De handscanners en labelprinters zijn betrouwbaar en ook hiervan is de bediening snel aan te leren". Van de Water Fruit is zeer te spreken over de service van Laurens Tack en Brent de Boey. Alle tips en ideeën kunnen online worden aangeleverd en de reactie hierop is vaak 24 uur binnen. De twee ontwikkelaars staan open voor specifieke aanpassingen aan bijvoorbeeld overzichtslijsten. Cynthia van de Water is ook tevreden over de flexibele opzet van het programma met modules en de jaarlijkse afrekening per gebruikte modules. Nog één bijkomend punt volgens Cynthia: "Omdat wij ook voor andere telers sorteren en verpakken, is het eenvoudig om allerlei gegevens op elkaar af te stemmen en uit te wisselen indien deze telers ook Agromanager gebruiken. Dit zorgt voor een efficiëntere werkwijze".

Cynthia van de Water scant het label van een aflevering met de handscanner. Bert van Sonsbeek

Handscanner waarop de modules van het programma zijn te zien. Bert van Sonsbeek

Uitbreiding met REGpro

Vanaf 2020 zal het programma REGpro één van de modules zijn van Agromanager.

De beheerder van REGpro, het Nederlandse Fruitconsult, zag steeds meer problemen om met het registratie programma voor teelt- en gewasbeschermingshandelingen aan te sluiten bij databases van andere programma's voor afzet. Bij de zoektocht naar een geschikte partner bleek Agromanager zeer goede oplossingen te bieden. Omdat Agromanager online werkt, kunnen de fruittelers straks met hun smartphone de teelt- en gewasbeschermingsgegevens invullen. Dit jaar zal een overgangsjaren zijn wat betreft implementatie van REGpro in Agromanager.

Historie

Ruim acht jaar geleden kon Laurens Tack geen geschikt programma vinden voor het registreren van allerlei data op zijn fruitbedrijf. Samen met zijn schoolvriend Brent de Boey is hij begonnen met de ontwikkeling van geschikte software voor gebruik op het eigen bedrijf. Collega fruittelers vroegen al vrij snel of ze de software ook mochten gebruiken. Vrij snel daarna hebben ze besloten om het programma ook op de markt te brengen. Inmiddels zijn er meer dan 130 bedrijven die gebruik maken van Agromanager. Brent de Boey heeft zijn baan als ICT specialist opgezegd en samen vormen ze nu het bedrijf Agromanager BVBA. In de nabije toekomst komen er ook Agromanager versies in andere talen. Laurens Tack blijft daarnaast actief in de fruitteelt op een bedrijf van 75 ha met peren in het Belgische Waasland dat hij samen met zijn ouders runt.

Kersenbomen voortrekken in pot

Bij kersen is het belangrijk om voldoende groei te verkrijgen voor een goede productie. Vaak valt de groei van een kersenboom in het plantjaar tegen, zeker bij herinplant. Om toch voldoende groei in de beginjaren van kersenbomen te krijgen is er in 2018 een demo met het opkweken van kersenbomen in pot op Proeftuin Randwijk uitgevoerd.

In mei zijn er Kordia-bomen op Gisela 5 geplant, het overgrote deel van de bomen zijn in potten geplant met hierin potgrond. Daarnaast is ter vergelijking een klein deel van de bomen direct geplant in de volle grond. Er is gekozen voor een laat planttijdstip omdat dit zorgt voor minder bloemknopvorming op de nieuwe scheuten. Dit resulteert uiteindelijk in minder verkaling. Vervolgens zijn de

bomen die in pot opgekweekt zijn, vanaf september op een drietal tijdstippen in de grond geplant: namelijk in september, oktober en november. Er is gekozen voor drie planttijdstippen om te kijken hoeveel invloed dit heeft op de beworteling uit de pot. Het is namelijk na het planten van de bomen die opgekweekt zijn in een pot, een uitdaging om zo snel mogelijk een goede door-

worteling vanuit de pot te krijgen. Zeker met een warme zomer kunnen de bomen die gelijk productief zijn, veel water trekken. Dan is het een groot voordeel als de kluit al goed is doorgeworteld in de grond. Om de doorworteling verder te optimaliseren is er ook nog verschil in deze demo gemaakt tussen een tweetal verschillende potten. Namelijk een normale pot en een verteerbare pot (cocospot). De verteerbare pot biedt mogelijk voordeel van een beter wortelklimaat. Daarnaast zou je de boom met pot en al kunnen planten en hierdoor blijf je na het planten niet zitten met vele lege potten.

Voordelen opkweek in pot

Foto 1 toont een boom die in mei direct in grond is geplant, foto 2 een boom die eerst in pot is voor-

Meer dan helft Belgische fruittelers wil groeien

10% van de Belgische fruittelers wil binnen nu en vijf jaar stoppen met het bedrijf. 55% wil daarentegen juist groeien in omzet. Dit blijkt uit een enquête onder 137 Belgische fruittelers uitgevoerd in de winter van 2017-2018. De resultaten werden gepresenteerd tijdens het ochtenddebat op de Fructura vakbeurs op za-

terdag 1 december 2018. Van de groep telers die hun bedrijf uit wil breiden denkt 46% dit te doen door meer peren te gaan produceren, 36% wil dit doen door een nieuw afzetkanaal uit te bouwen, 34% door diversificatie van het aanbod en 31% door uitbreiding van het areaal.

getrokken en vervolgens in september in de grond is geplant. De bomen in potten hadden in het eerste jaar meer groei dan de rechtstreeks in de grond geplante bomen, door de gunstige groeiomstandigheden. Zeker bij herinplant kan het verschil in groei erg groot zijn. Deze extra groei zorgt de opeenvolgende jaren voor veel meer productie. Immers elke meter groei die er meer wordt verkregen resulteert uiteindelijk in productief hout, en elke meter productiehout kan 1 kg kersen geven. Kortom uitein-

delijk kunnen er sneller meer kg's geoogst worden. Door het opkweken van de kersenbomen in pot kan er in feite een jaar gewonnen worden. Er kan namelijk direct een productieve boom geplant worden. Bij herinplant betekent dit dat de ruimte onder de kersenkap in productie blijven omdat er in de zomer nog van oude bomen geoogst kan worden, vervolgens kunnen de nieuwe bomen uit pot in het najaar geplant worden. Zo kan er direct in het volgende jaar geoogst worden. (Proeftuin Randwijk)

Foto 1: Kordia direct in de grond geplant, mei 2018
Proeftuin Randwijk

Foto 2: Kordia in pot opgekweekt vanaf mei 2018 boom met geplant in september
Proeftuin Randwijk

Adverteren in De Fruitteeltkrant

De Fruitteeltkrant is een gratis krant die wordt gestuurd naar meer dan 2.600 fruittelers in Nederland en België. Met een advertentie in De Fruitteeltkrant bereiken toeleveringsbedrijven heel gericht hun (potentiële) doelgroep; de fruitteler in Nederland en België.

In De Fruitteeltkrant kunnen toeleveringsbedrijven in de vorm van een advertorial zichzelf, hun producten of diensten onder de aandacht van vrijwel alle fruittelers in Nederland en een groot aantal in België brengen. Daarnaast is het mogelijk om kleinere advertenties in De Fruitteeltkrant te plaatsen.

Meer informatie over het plaatsen van advertenties of advertorials is te vinden op www.defruitteeltkrant.nl of op www.fruitmedia.info. FruitMedia BV verzorgt de advertentieverkoop voor De Fruitteeltkrant.

DE **Fruitteeltkrant**

www.defruitteeltkrant.nl

WWW.STAPELBED.COM

Stapelbedden

vanaf € 82,50 ex. BTW

Matrassen

vanaf € 29,- ex. BTW

Lockerkasten

vanaf € 59,- ex. BTW

Enkele metalen bedden

vanaf € 49,- ex. BTW

2000m² voorraad!

Industrieweg 30B
2382 NW Zoeterwoude

Tel: 071 - 5230 184

info@stapelbed.com

www.stapelbed.com

COLOFON

Website:
www.defruitteeltkrant.nl

Uitgever:

PLANTPRESS

Plantpress Sp. z o.o.
ul. Juliusza Lea 114a
30-133 Kraków
Polen

Vormgeving:

MAK / Andrzej Szmid
Multikolor / Mariusz Bibik

Redactie:

FruitMedia bv / Gerard Poldervaart
Roimond 23
4197 BS Buurmalsen - Nederland
info@fruitmedia.info
tel: +31(0)618054231

Verspreiding:

De Fruitteeltkrant wordt gratis verstuurd aan fruittelers in Nederland en België.

Opname: 2500 stuks

De inhoud van De Fruitteeltkrant is door de auteurs en de uitgever zorgvuldig samengesteld. De uitgever aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard ook als gevolg van handelingen van lezers die gebaseerd zijn op de inhoud van deze uitgave. De uitgever wijst er op dat producten die in dit blad genoemd worden, niet in alle landen beschikbaar en/of toegelaten zijn. De lezer wordt er op gewezen altijd de wet- en regelgeving in het eigen land te volgen.

FRUITTEELTSHOP

**Fruitsecco's - Fruitsappen - Fruitchips -
Fruitstropen - Fruitchocolade - Deco-fruit**
Ontwerp & levering folders, vlaggen, spandoeken etc.

.....en nog veel meer

www.fruitteeltshop.nl